

[XXX]

[XXX]

[XXX]

Sendt pr. e-mail til [XXX]
og ikke også pr. brevpост

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf. 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Anonymiseret**Afgørelse – klage over pålæg om tilslutning- og forblivelsespligt****18. juli 2014**

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

[XXX] (herefter klager) har klaget over Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013. Ved afgørelsen pålagde Randers Kommune klagers ejendom tilslutningspligt både for ny og eksisterende bebyggelse, ligesom der blev pålagt forblivelsespligt til Gassum-Hvidsten Kraftvarmeværk a.m.b.a. (herefter værket).

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 om godkendelse af projektforslag for tilslutnings- og forblivelsespligt samt pålæg af tilslutningspligt for så vidt angår ny bebyggelse. Energiklagenævnet ophæver Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 for så vidt angår pålæg om tilslutningspligt for eksisterende bebyggelse og forblivelsespligt, og sagen hjemvises til fornyet behandling med henblik på, at pålægget præciseres over for klager, herunder at kommunen tager stilling til eventuel fritagelse efter tilslutningsbekendtgørelsens¹ § 15.

Sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Energiklagenævnets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagens baggrund

Klager bor i et enfamilieshus (parcelhus) på 155 m² på adressen [XXX], Hvidsten, 8981 Spentrup, matrikel nr. [XXX]. Matrikel nr. [XXX], Gassum er ligeledes pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt ved Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013. Matriklen er ubebygget.

Randers Kommune godkendte den 17. juni 2013 projektforslaget om tilslutningspligt til værket. Projektforslaget omfattede tilslutningspligt for eksisterende samt ny bebyggelse og forblivelsespligt for allerede tilsluttet bebyggelse. Projektforslaget var forinden blevet sendt i høring hos de 236 berørte grundejere, hvoraf 196 allerede var tilsluttet værket. Kommunen har tidligere pålagt forblivelsespligt til værket, og dette er gældende for 172 af de ejendomme,

¹ Bekendtgørelse nr. 691 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg med senere ændringer.

som allerede er tilsluttet værket. Af høringsbrevet fremgik vejledning om, at ejendommen kunne fritages fra tilslutnings- og forblivelsespligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens² § 15, og om mulighederne for dispensation, jf. § 17.

Randers Kommune traf herefter den påklagede afgørelse.

Den påklagede afgørelse

Af Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Pålæg om tilslutnings- og forblivelsespligt til Gassum-Hvidsten Kraftvarmeværk a.m.b.a.

Byrådet har på sit møde den 17. juni 2013 godkendt projektforslag om tilslutnings- og forblivelsespligt til Gassum-Hvidsten Kraftvarmeværk a.m.b.a. Beslutningen gælder for alle ejendomme der ligger i det eksisterende afgrænsede forsyningsområde, og således gælder beslutningen også for ejendommen [adresse, matr.nr.].

Ejendomme, der allerede er tilsluttet fjernvarme, skal forblive tilsluttet. Ejendomme, der ikke er tilsluttet, skal tilsluttes med en frist på 9 år, med mindre ejendommen er fritaget, eller ejer er berettiget til dispensation, når beslutningen træder i kraft. Fritaget er fx ejendomme, der kun har elvarme, og ikke noget vandbåret varmesystem samt ejendomme, der har godkendt træfyr, varmepumper m.m. Du kan se mere under afsnittet om fritagelse. Ny bebyggelse er pålagt tilslutningspligt. Ejendomme, der allerede er omfattet af forblivelsespligt, er alene omfattet af tilslutningspligt for ny bebyggelse

Projektforslaget har været i høring i 19. marts til den 19. april 2013 hos ejere af 236 ejendomme, hvoraf 196 er tilsluttet fjernvarme. Under den afsluttende vurdering af projektforslaget har Byrådet inddraget de 6 høringssvar, bemærkninger m.v., der er modtaget til projektforslaget i høringsperioden.

Begrundelse for afgørelse

For at undgå en situation, hvor det er uvist hvor mange forbrugere, der forbliver tilsluttet, har Randers Kommune udarbejdet projektforslaget om tilslutnings- og forblivelsespligt. Projektet skal medvirke til at sikre det fornødne økonomiske råderum for en fremtidig planlægning og investeringer i fx vedvarende energi. En øget tilslutning til fjernvarmeværket er med til at give

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 2 af 15

² Bekendtgørelse nr. 691 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmeforsyningsanlæg med senere ændringer.

et mere stabilt økonomisk grundlag for værket og derved medvirkende til, at der kan opnås lavere varmepriser.

Ved beslutningen om at pålægge ejendommen tilslutnings- og forblivelsespligt er der endvidere lagt vægt på, at tilslutnings- og forblivelsespligt er en forudsætning for en eventuel fremtidig fusion med Verdo. En fusion kan bane vejen for ensartede varmepriser i hele Randers Kommune.

Byrådet i Randers Kommune har desuden vedtaget Klimaplan 2030, hvoraf det bl.a. fremgår, at varmforsyningen udgør en stor post i kommunens samlede energiregnskab. Ændringer i varmforsyningen er derfor et vigtigt redskab til at regulere energiforbrug og nå Klimaplanens mål for reduktion af CO₂-udledning.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 3 af 15

Udbygning af fjernvarme ved afvikling af individuel varmforsyning med fx oliefyr er et af de oplagte indsatsområder. Fjernvarmeværker kan anvende forskellige brændsler og energikilder (flis, biogas, sol, vind), og kan lagre fx vindmøllestrøm som varmt vand i perioder med meget vind. Fleksibiliteten bliver en vigtig parameter fremover, hvor det forventes at efterspørgslen på energiressourcer vil stige og forsyningssikkerheden fortsat vil være vigtig.

Randers Kommune har på baggrund af ovenstående udarbejdet et projektforslag om tilslutnings- og forblivelsespligt til Gjerlev Varmeværk a.m.b.a. for ejendomme beliggende indenfor varmeværkets forsyningsområde.

Afgørelsen om godkendelse af projektforslaget er truffet med hjemmel i varmforsyningsloven §§ 11 og 12 og bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg § 2.

Retsvirkninger af forblivelsespligt

1. En ejendom, der allerede er tilsluttet fjernvarmenettet, skal forblive tilsluttet og ejer har pligt til at betale de faste årlige afgifter jf. bek. § 7, stk. 2. Der er dog ikke pligt til at aftage varmen.
2. En beslutning om forblivelsespligt får virkning fra det tidspunkt, hvor byrådet har truffet beslutning om forblivelsespligt jf. bek. § 11.

Retsvirkning af tilslutningspligt

1. Eksisterende bebyggelse skal tilsluttes inden for en frist på 9 år med mindre ejendommen er fritaget eller får dispensation. De 9 år regnes fra det tidspunkt, hvor byrådet har truffet beslutning om tilslutningspligt jf. bek. § 10. Dvs. eksisterende bebyggelse skal være tilsluttet senest d. 17. juni 2022.
2. Ny bebyggelse skal tilsluttes med det samme. Ejer har pligt til at betale tilslutningsafgift og faste årlige afgifter fra ibrugtagningstidspunktet,

hvor ejendommen kan kræves tilsluttet fjernvarmenettet jf. bek. § 8. Ved 'ny bebyggelse' forstås i denne sammenhæng også væsentlige ændringer, moderniseringer eller ombygninger af eksisterende bebyggelse, hvorved der etableres et nyt selvstændigt opvarmningssystem. Ejer skal anmelde planlagte ændringer af opvarmningssystemet til Randers Kommune og Uggelhuse-Langkastrup Kraftvarmeværk a.m.b.a. – hvorefter ejendommen kan kræves tilsluttet kollektiv varmforsyning jf. bek. § 12.

Ejer af en ejendom, der er pålagt tilslutningspligt har pligt til at betale tilslutningsafgift og de faste årlige afgifter fra det tidspunkt, hvor ejendommen tilsluttes. Hvis du venter 9 år med tilslutningen, skal du først betale om 9 år.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

For ejendomme, der allerede er pålagt en forblivelsespligt ved tidligere godkendte projekter gælder det, at disse alene er omfattet af beslutning om tilslutningspligt for ny bebyggelse.

Side 4 af 15

Tilslutningspligten medfører ikke en pligt til at aftage fjernvarme eller til at indrette ejendommens anlæg til at kunne modtage forsyning af fjernvarme. Men tilslutningspligten indebærer, at der skal betales en tilslutningsafgift samt de faste årlige afgifter, som varmeværket har anmeldt til Energitilsynet. Disse afgifter skal betales, selv om der ikke aftages varme. Pligten til at betale disse afgifter indtræder samtidig med tilslutningspligtens ikrafttræden.

Eksisterende bebyggelser, der er fritaget fra tilslutnings – eller forblivelsespligt

Tilslutningspligt kan ikke pålægges følgende kategorier af eksisterende bebyggelse:

1. Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter byrådets skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig, fx elopvarmede bygninger uden et vandbåret varmesystem.
2. Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumpe, træ-, træpille- eller halmfyr, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen – efter byrådets skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. En fritagelse gælder i anlæggets levetid.
3. Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter byrådets skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
4. Bygninger, der påtænkes nedrevet inden for en kortere årrække.
5. Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
6. Eksisterende lavenergibyggeri.

Forblivelsespligt kan ikke pålægges følgende kategorier af eksisterende bebyggelse:

1. Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumpe, træ-, træpille- eller halmfyr, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen – efter byrådets skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. En fritagelse gælder i anlæggets levetid.
2. Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter byrådets skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
3. Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
4. Eksisterende lavenergibyggeri.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 5 af 15

Ejere af ejendomme, der allerede er pålagt tilslutnings- eller forblivelsespligt kan ikke senere kræve sig fritaget for pligten under henvisning til ovenstående bestemmelser.

Dispensation

Folkepensionister kan efter ansøgning få dispensation fra tilslutningspligt, hvis ejer er folkepensionist på tilslutningstidspunktet, har været ejer eller medejer og har haft fast bopæl på ejendommen, siden det tidspunkt, hvor beslutningen om tilslutningspligt er truffet, jf. bek. § 17, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages for tilslutning, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen jf. bek. § 17, stk. 1.

Tinglysning

Byrådets beslutning om tilslutningspligt og forblivelsespligt tinglyses på den enkelte ejendom på kommunens foranledning. Tinglysningen sker uden udgift for ejeren, og forudsætter ikke ejers samtykke. Tinglysningen er uden betydning for beslutningens gyldighed.

[...]"

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager ønsker ikke at blive tilsluttet værket. Klager købte huset i 2012 og har restaureret huset, herunder afmonteret de gamle radiatorer og købt varmepumpe og elvarme til overetagen. Klager har endvidere købt varmepumpe til fyret.

Randers Kommunes udtalelse til sagen

Randers Kommune har udtalt følgende til Energiklagenævnet:

”[...]

Randers Kommunes bemærkninger til klagen:

[XXX], Matr. nr. [XXX], Hvidsten, 8981 Spentrup er registreret i BBR med oliefyr og er derfor omfattet af tilslutnings- og forblivelsespligten. Matr. nr. [XXX], Hvidsten, 8981 Spentrup er ubebygget, men er omfattet af tilslutningspligt ved ny bebyggelse (hvis der ikke bygges lavenergibyggeri).

[...]”

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Værkets synspunkter og bemærkninger

Værket er ikke fremkommet med bemærkninger til sagen.

Side 6 af 15

Retsgrundlaget

Kommunalbestyrelsen kan pålægge eksisterende og ny bebyggelse tilslutningspligt, herunder forblivelsespligt, jf. varmforsyningslovens³ §§ 11 og 12, der er sålydende:

”[...]

§ 11. Hvis det forudsættes i et godkendt projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan kommunalbestyrelsen senest ved udstedelse af byggetilladelse bestemme, at ny bebyggelse ved ibrugtagningen skal tilsluttes anlægget. Kommunalbestyrelsen godkender vilkårene for tilslutningen.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan efter forhandling med de kommunale organisationer fastsætte regler om adgangen til at træffe bestemmelse efter stk. 1.

Stk. 3. Kan ny bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt efter stk. 1, ikke opnå tilslutning til det kollektive varmforsyningsanlæg inden for den i projektet fastsatte tidsfrist på grund af forsinkelse med etablering af varmforsyningen, er kommunen og anlægget, hver med halvdelen, pligtig til uden ekstraudgift for brugerne at sikre bebyggelsen en midlertidig varmforsyning.

§ 12. Hvis det forudsættes i et godkendt projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at eksisterende bebyggelse inden for en bestemt tidsfrist skal tilsluttes anlægget, bl.a. under hensyntagen til den naturlige udskiftningstakt for eksisterende opvarmingsanlæg. Kommunalbestyrelsen godkender vilkårene for tilslutningen.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætter efter forhandling med de kommunale organisationer regler om adgangen til at træffe bestemmelse efter stk. 1.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011 med senere ændringer.

Stk. 3. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om, at ejere af ejendomme, der skal tilsluttes et kollektivt varmforsyningsanlæg ifølge en beslutning efter stk. 1, kan få udbetalt en godtgørelse af kommunen og anlægget, der hver udreder halvdelen. Beslutning om udbetaling af godtgørelsen og dennes størrelse træffes af kommunalbestyrelsen. Godtgørelsen fastsættes i mangel af mindelig overenskomst af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 57-62 i lov om offentlige veje.

[...]"

Tilslutningsbekendtgørelsen⁴, der er udstedt i medfør af bl.a. varmforsyningslovens § 11, stk. 2, og § 12, stk. 2, indeholder nærmere regler om pålæg af tilslutningspligt for ny og eksisterende bebyggelse, herunder forblivelsespligt.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 7 af 15

Af tilslutningsbekendtgørelsen fremgår bl.a. følgende:

"[...]

§ 2. Kommunalbestyrelsen kan pålægge ny og eksisterende bebyggelse tilslutnings- og forblivelsespligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg. Beslutning herom kan ikke træffes, før forudsætningerne herfor er belyst i et af kommunalbestyrelsen godkendt projekt. Beslutningen skal træffes samtidig med eller umiddelbart efter godkendelsen af projektet.

§ 3. Ansøgning om godkendelse af projekt om pålæg af tilslutnings-, forblivelses- eller bidragspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg skal være skriftlig og ledsaget af følgende oplysninger i det omfang, som er nødvendigt for kommunalbestyrelsens bedømmelse af ansøgningen:

- 1) Den eller de ansvarlige for projektet.
- 2) Forholdet til varmeplanlægningen, herunder forsyningsforhold samt lokalplaner.
- 3) Tidsplan for tilslutningen.
- 4) Fastlæggelse af forsyningsområder.
- 5) Fortegnelse over ejendomme, der ifølge projektet påtænkes knyttet til anlægget ved påbud, tilslutnings-, forblivelses- eller bidragspligt til anlægget.
- 6) Økonomiske konsekvenser for berørte lodsejere, herunder vilkår for tilslutning og tidspunkter for brugertilslutning m.v.
- 7) Eksempler på brugerøkonomi ved tilslutning til kollektiv forsyning i forhold til opvarmning med varmepumper, herunder ved forskelligt varmebehov.
- 8) Retsvirkninger af tilslutnings- eller forblivelsespligt.
- 9) Hvilke eksisterende bebyggelser der ikke kan pålægges tilslutnings- eller forblivelsespligt.

⁴ Bekendtgørelse nr. 691 af 21. juni 2011 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg med senere ændringer.

10) Dispensation.

§ 4. Kommunalbestyrelsen sikrer, at grundejere, der efter projektet forudsættes pålagt tilslutningspligt, forblivelsespligt eller bidragspligt til anlægget, underrettes skriftligt om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger kan blive fremsendt inden for 4 uger.

§ 5. Kommunen sender grundejere, der efter projektet forudsættes pålagt tilslutningspligt, forblivelsespligt eller bidragspligt til anlægget, skriftlig meddelelse om såvel godkendelse af projektet som beslutning om pålæg af tilslutningspligt, forblivelsespligt eller bidragspligt til anlægget med oplysning om klageadgang og klagefrist. Klagefristen regnes fra tidspunktet, hvor grundejeren har modtaget kommunens meddelelse.

Stk. 2. Kommunen sender den skriftlige meddelelse til grundejerne snarest muligt og senest 4 uger efter beslutningen om pålæg af tilslutningspligt, forblivelsespligt eller bidragspligt er truffet.

...

Særligt om tilslutning af ny bebyggelse

§ 8. Ny bebyggelse kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg på tidspunktet for ibrugtagningen af bebyggelsen, jf. dog § 17, stk. 3. Kommunen meddeler ejeren af ejendommen beslutning herom senest ved udstedelse af byggetilladelse.

...

Tilslutningstidspunktet og særlige regler for pålæg af forblivelsespligt

§ 10. Eksisterende bebyggelse kan kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg med en frist på 9 år, jf. dog § 11, stk. 1, § 12, stk. 1, § 15, stk. 1, og § 17, stk. 1 og 2. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om tilslutningspligt, jf. dog § 14, stk. 1.

§ 11. En beslutning om forblivelsespligt får virkning fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om forblivelsespligt.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsen har sendt et projekt om pålæg af forblivelsespligt i høring, kan opsigelse af en eksisterende varmeleveringsaftale med forsyningsselskabet ikke få virkning, før kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om projektet. Opsigelsen vil dog senest få virkning 12 måneder efter projektet er sendt i høring.

§ 12. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt, skal tilsluttes anlægget på det tidspunkt, hvor væsentlige

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 8 af 15

varmeinstallationer i ejendommen skal udskiftes, når udskiftningen foretages inden udløbet af den i § 10 nævnte frist for tilslutning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe en afgørelse efter stk. 1, når

- 1) der er forsyningsmulighed fra anlægget eller
- 2) kommunalbestyrelsen kan henvise ejeren til midlertidigt at anvende en nærmere angiven varmeinstallation, indtil der er forsyningsmulighed fra anlægget.

Stk. 3. Ejendommens ejer har pligt til at anmelde udskiftning af væsentlige varmeinstallationer til kommunen, når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse efter stk. 1, jf. dog § 14, stk. 2.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

§ 13. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter § 12, stk. 1, skal meddeles ejendommens ejer snarest muligt.

Stk. 2. Meddelelsen indeholder nærmere oplysninger om anmeldelsespligten nævnt i § 12, stk. 3, og om, hvorledes ejeren skal forholde sig, hvis væsentlige varmeinstallationer skal udskiftes.

Side 9 af 15

§ 14. Hvis kommunalbestyrelsen ikke har truffet en afgørelse, som nævnt i § 12, stk. 1, og væsentlige varmeinstallationer skal udskiftes i en ejendom, kan ejeren anmelde udskiftningen til kommunen og kræve, at fristen for tilslutning efter § 10 regnes fra tidspunktet for anmeldelsen. Fristen for tilslutning efter § 10 regnes fra tidspunktet for anmeldelsen, når dette er krævet.

Stk. 2. En afgørelse efter § 12, stk. 1, gælder ikke for en ejendom, hvis ejer har sendt kommunen en anmeldelse efter stk. 1 med krav om, at fristen for tilslutningspligt regnes fra tidspunktet for anmeldelsen, såfremt kommunen har modtaget denne anmeldelse, inden afgørelsen efter § 12, stk. 1, er meddelt ejeren.

...

§ 20. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2, 3 og 4 skal meddeles skriftligt til ejeren af den pågældende ejendom. Beslutningen efter §§ 8, 10 og 11 skal meddeles samtidig med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

Stk. 2. Ejeren har pligt til at underrette eventuelle lejere om meddelelsen efter stk. 1.

Stk. 3. Kommunens meddelelse efter stk. 1 skal indeholde oplysninger om klageadgang og klagefrist, samt om retsvirkninger m.v. af kommunalbestyrelsens beslutning.

[...].

Visse former for bebyggelse kan ikke pålægges tilslutnings- eller forblivelsespligt. De former for bebyggelse, der er undtaget, fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15:

”[...]

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt:

- 1) Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig.
- 2) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget – eller anlæggene tilsammen – efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 3) Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 4) Bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække.
- 5) Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
- 6) Eksisterende lavenergibygninger, jf. § 1, nr. 5.

...

[...]”

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 10 af 15

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Det fremgår af varmforsyningslovens⁵ §§ 11 og 12, at kommunalbestyrelsen kan pålægge eksisterende og ny bebyggelse tilslutnings- og forblivelsespligt. Disse bestemmelser overlader et meget vidt skøn til kommunen, og det er hermed i væsentligt omfang overladt til kommunen at bestemme, hvorvidt den ønsker at pålægge tilslutningspligt. Pålæggelse af tilslutningspligt er et såkaldt ”styringsmiddel” (værktøj), som kommunen kan vælge at benytte sig af som led i dens generelle varmeplanlægning, hvis kommunen f.eks. ønsker at fremme udbredelsen af kollektiv forsyning, herunder en bestemt form for kollektiv forsyning. Kommunens beslutning om pålæggelse af tilslutningspligt skal baseres på saglige hensyn, som f.eks. miljøhensyn, hensyn til varmepriisen, eller hensyn til beskyttelse af foretagne investeringer og dermed sikring af fortsat kollektiv forsyning med videre.

Varmeforsyningslovens §§ 11 og 12 indeholder dog et krav om, at pålæggelse af tilslutnings- og forblivelsespligt skal forudsættes i et godkendt projektfors-

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011 med senere ændringer.

slag. Tilslutningsbekendtgørelsen, der er udstedt med hjemmel i varmeforsyningsloven, indeholder de nærmere regler for proceduren i forbindelse med kommunens pålæggelse af tilslutnings- og forblivelsespligt, herunder regler om kommunens godkendelse af projektforslaget, de indholdsmæssige krav til projektforslaget og høring af de berørte borgere. Tilslutningsbekendtgørelsens regler har således – med undtagelse af bekendtgørelsens §§ 15-17 om fritagelse og dispensation for visse ejendomme – i overvejende grad karakter af formelle procedureregler.

Det følger af tilslutningsbekendtgørelsens § 2, at en kommune ikke kan pålægge tilslutnings- eller forblivelsespligt, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt projekt. Projektet skal som udgangspunkt, i det omfang som er nødvendigt, indeholde de oplysninger, der fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 – 10. Det projektforslag, som Randers Kommune i den konkrete sag har udarbejdet, indeholder oplysninger om bl.a. de ansvarlige for projektet, forholdet til varmeplangrundlaget, fastlæggelse af forsyningsområdet, en oversigt over de ejendomme, som er omfattet af projektforslaget samt oplysninger om de økonomiske konsekvenser for brugerne.

Energiklagenævnet finder under henvisning til ovenstående, at projektforslaget indeholder de oplysninger, som i den konkrete situation er nødvendige for, at Randers Kommune kunne bedømme ansøgningen om godkendelse af projektforslaget for tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1-10.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 4 fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at grundejere, der efter et projektforslag forudsættes pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt, underrettes skriftligt om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger kan blive fremsendt inden for 4 uger. Grundejere, der ifølge projektforslaget forudsættes pålagt tilslutnings- eller forblivelsespligt, skal have skriftlig meddelelse om såvel godkendelse af projektforslaget som beslutning om pålæg af tilslutnings- og forblivelsespligt med oplysning om klageadgang og klagefrist, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 5. Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 20, stk. 1, at kommunalbestyrelsens beslutninger efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2, 3 og 4 skal meddeles skriftligt til ejeren af den pågældende ejendom, og at beslutninger efter bekendtgørelsens §§ 8, 10 og 11 skal meddeles samtidig med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

Randers Kommune har ved brev af 19. marts 2013 underrettet berørte grundejere, herunder klager, om projektforslaget. Projektforslaget var ikke vedlagt brevet, men brevet indeholdte oplysning om, at ansøgningen om tilslutnings- og forblivelsespligt var offentliggjort på kommunens hjemmeside. Grundejere fik i den forbindelse 4 uger til at fremkomme med eventuelle be-

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 11 af 15

mærkninger til projektforslaget. De berørte grundejere har endvidere modtaget skriftlig meddelelse om projektets godkendelse og pålægget om tilslutnings- og forblivelsespligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 5 og § 20, stk. 1. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunens behandling af projektforslaget er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen, herunder reglerne i bekendtgørelsens §§ 4, 5, og 20, stk. 1.

Det er herefter samlet set Energiklagenævnets opfattelse, at Randers Kommunes behandling af projektforslaget om tilslutnings- og forblivelsespligt er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen. Det af klager i øvrigt anførte kan ikke føre til et andet resultat.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Energiklagenævnet stadfæster på denne baggrund Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 om projektforslag for tilslutnings- og forblivelsespligt samt pålæg af tilslutningspligt for ny bebyggelse på begge matrikler.

Side 12 af 15

Med hensyn til pålæg af tilslutnings- og forblivelsespligt for eksisterende bebyggelse på matrikel nr. [XXX] bemærker Energiklagenævnet følgende:

Det fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 20, stk. 1, at kommunalbestyrelsens beslutning efter §§ 8, 10 og 11 om at pålægge en ejendom tilslutnings- og forblivelsespligt skal meddeles samtidig med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

Randers Kommune sendte projektforslaget om tilslutningspligt i høring hos ejerne af de berørte ejendomme og modtog i den forbindelse generelle indsigelser mod projektforslaget samt konkrete indsigelser vedrørende forskellige ejendomme i forhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 15 om fritagelse.

Randers Kommune fremsendte herefter enslydende afgørelser af 9. juli 2013 til de ejendomme, som er omfattet af projektforslaget om tilslutnings- og forblivelsespligt, herunder klager. Kommunen pålagde efter afgørelsernes ordlyd den enkelte ejendom tilslutningspligt for både ny bebyggelse, jf. ovenfor, og eksisterende bebyggelse, herunder forblivelsespligt. Projektforslaget omfatter 236 ejendomme, hvoraf 196 allerede er tilsluttet værket. Kommunen har tidligere pålagt forblivelsespligt til værket, og dette er gældende for 172 af de ejendomme, som allerede er tilsluttet værket. Enslydende afgørelser er imidlertid sendt til alle ejendomme, både til ejendomme, som endnu ikke er tilsluttet værket, og til ejendomme, som er tilsluttet værket, samt til ejendomme, som allerede er pålagt forblivelsespligt.

Randers Kommune har til Energiklagenævnet oplyst, at det er Randers Kommunes vurdering, at retsvirkningerne for de enkelte ejendomme fremgår af

den påklagede afgørelse af 9. juli 2013, herunder fritagelse og mulighed for dispensation.

Energiklagenævnet er ikke enig med kommunen i den opfattelse.

Nævnet finder, at afgørelserne – herunder klagers – om pålæg af tilslutningspligt for eksisterende bebyggelse og forblivelsespligt ikke er udformet individuelt og med en sådan tilstrækkelig tydelighed, at den enkelte grundejer kan konstatere sin retsstilling i afgørelsen. Afgørelserne, der er enslydende, er udformet på en sådan måde, at den enkelte ejendom pålægges tilslutningspligt for både ny og eksisterende bebyggelse samt forblivelsespligt. Dette gælder, uanset at den pågældende ejendom f.eks. er ubebygget, ligesom pålægget om forblivelsespligt fremgår af afgørelserne til ejendomme, der ikke allerede er tilsluttet værket, og hvor det derfor ikke giver mening at pålægge ejendommen forblivelsespligt. Henvisningen i afgørelserne til bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens §§ 15 og 17 om fritagelse og dispensation samt reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen om retsvirkningerne af tilslutningspligt for såvel ny som eksisterende bebyggelse og for forblivelsespligt fremstår som en generel vejledning. Kommunen har ikke i afgørelserne taget stilling til eventuelle høringssvar eller forhold, der kunne begrunde en fritagelse fra tilslutnings- og forblivelsespligt efter bestemmelserne i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1 og stk. 2.

Randers Kommune i den konkrete sag lagt til grund, at ejendommens data i BBR-registret var korrekte, og at klagers ejendom dermed blev opvarmet med oliefyret centralvarme, hvorefter tilslutning til værket formentlig ville have været mulig. Klager har efterfølgende oplyst til Energiklagenævnet, at ejendommen opvarmes med bl.a. varmepumpe.

Der er således under klagesagen ved Energiklagenævnet fremkommet oplysninger, der giver anledning til en nærmere undersøgelse af, om klagers ejendom er omfattet af tilslutningsbekendtgørelsens § 15 og dermed ikke kan pålægges tilslutningspligt.

Energiklagenævnet finder, at det ikke er hensigtsmæssigt, at nævnet som 1. instans tager stilling til, om klager vil kunne fritages fra tilslutningspligt efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1 på baggrund af de nu foreliggende oplysninger. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at klager og værket fortsat skal have mulighed for at få sagen prøvet ved to instanser. Energiklagenævnet finder det derfor rettest, at Randers Kommune indhenter yderligere oplysninger i sagen og foretager denne vurdering. Randers Kommunes afgørelse herom vil kunne påklages til Energiklagenævnet, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 13 af 15

Energiklagenævnet ophæver på den baggrund Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 for så vidt angår pålæg om tilslutningspligt for eksisterende bebyggelse og forblivelsespligt, og sagen hjemvises til fornyet behandling med henblik på, at kommunen tager stilling til eventuel fritagelse for ejendommen efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15.

Henset til sagens langvarige forløb ved kommunen og Energiklagenævnet henstiller nævnet, at kommunen afgør den hjemviste sag snarest muligt.

Ved Randers Kommunes fornyede behandling af sagen, skal kommunen endvidere udforme afgørelsen om pålæg af tilslutningspligt for eksisterende bebyggelse og forblivelsespligt således, at klagers retsstilling tydeligt fremgår.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Sagsbehandlingstiden ved Energiklagenævnet

Side 14 af 15

Sagsbehandlingstiden ved Energiklagenævnet har desværre været væsentlig længere end de målsætninger, som Energiklagenævnet har for lignende sager. Nævnet bestræber sig således på, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2014 ikke overstiger 7 måneder, og at kun et mindre antal verserende sager (5 procent) ved et årsskifte har en sagsbehandlingstid, der overstiger 7 måneder, samt at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2014 for sager, der afgøres af Energiklagenævnets formand ikke overstiger 6 måneder. Disse målsætninger har nævnet ikke kunne opfylde i de foreliggende sager. Energiklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid. Årsagen til den længere sagsbehandlingstid er navnlig, at Energiklagenævnet i efteråret 2013 modtog et stort antal nye sager samtidigt med, at der har været flere medarbejderskift i Energiklagenævnets sekretariat, der har givet nogle ujævne overdragelser af sagen, ligesom der i en periode har været færre medarbejdere end normalt. Dette har desværre haft betydning for sagsbehandlingstiden af sagen. Vores sagsgang er normalt tilrettelagt anderledes og hurtigere, end det er sket i denne sag.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 om godkendelse af projektforslag for tilslutnings- og forblivelsespligt samt pålæg af tilslutningspligt for så vidt angår ny bebyggelse. Energiklagenævnet ophæver Randers Kommunes afgørelse af 9. juli 2013 for så vidt angår pålæg om tilslutningspligt for eksisterende bebyggelse og forblivelsespligt, og sagen hjemvises til fornyet behandling med henblik på, at pålægget præciseres over for klager, herunder at kommunen tager stilling til eventuel fritagelse efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15.

Afgørelsen er truffet i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 22, stk. 1, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnets formand efter punkt 1 i for-
mandsbemyndigelsen af 30. november 2009 efter varmemforsyningsloven.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjem-
meside.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet
efter tilslutningsbekendtgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at
afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort,
regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. tilslutningsbekendtgørelsens §
22, stk. 5, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

18. juli 2014

J.nr. 1021-13-100-11

TML-EKN

Side 15 af 15

Denne afgørelse meddeles også til Gassum-Hvidsten Kraftvarmeværk
a.m.b.a., der er part i sagen, og til Randers Kommune, der har truffet den på-
klagede afgørelse.

Med venlig hilsen

Poul K. Egan
Nævnnsformand

I dennes fravær og efter bemyndigelse underskrevet af

Henrik Chieu
Sekretariatschef